

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87.
3. *Кужельний М. В., Лінник В. Г.* Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. — К.: КНЕУ, 2001. — 334 с.
4. Про облікову політику. Лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. № 137.

А. Ю. Козаченко, аспірант
ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН

ОЦІНКА НЕВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК

Впровадження на Україні ринкових відносин сприяє тому, що облік перестає зосереджуватися на виробничому процесі. Одним із завдань діяльності підприємства стає досягнення кінцевого результату, який забезпечується завдяки управлінню витратами.

Витрати підприємства неоднорідні. Однак, у їх складі можна виділити виробничі і невиробничі витрати.

Невиробничі витрати підприємства — витрати, які пов'язані з реалізацією і збутом продукції [2, с. 379].

Невиробничі витрати можуть здійснюватися перед виробничим процесом, а можуть — після нього, що призводить до відсутності зв'язку між процесом здійснення витрат і одержання доходів у результаті цих витрат. А отже, виникає необхідність у розподілі невиробничих витрат та звітними періодами при отриманні прибутку. Однак, у законодавстві, яке регламентує підсистему фінансового обліку невиробничих витрат, такий розподіл не передбачено, що призводить до недотримання одного з основних принципів бухгалтерського обліку — принципу відповідності доходів та витрат.

Облік невиробничих витрат передбачено вести на трьох синтетичних рахунках. Це рахунок 92 «Адміністративні витрати». Призначений для обліку загальногосподарських витрат, пов'язаних з

управлінням та обслуговуванням підприємства в цілому. За дебетом якого відображають суму визнаних адміністративних витрат, за кредитом — списання на рахунок 79 «Фінансові результати». Первинними документами при відображенні накопичення адміністративних витрат є накладна, рахунок, авансовий звіт, розрахунок бухгалтерії. Списання адміністративних витрат на фінансові результати оформлюється довідкою (розрахунком) бухгалтерії.

Між окремими видами продукції адміністративні витрати розподіляються:

1) відповідно обраної бази розподілу (основна заробітна плата виробничих робітників, прямі матеріальні витрати, обсяги виробництва);

2) поділяються на змінні та постійні аналогічно загальновиробничим витратам.

Однак, порядок розподілу адміністративних витрат на окремі види основної діяльності підприємства з метою визначення в обліку їх рентабельності та ефективності не встановлений. Тому підприємству при веденні обліку потрібно удосконалювати і вирішувати це питання самостійно з врахуванням специфіки діяльності за аналогією з розподілом загальновиробничих витрат [3, с. 117].

Рахунок 93 «Витрати на збут». Облік збутової діяльності спрямований на отримання даних для складання форм фінансової звітності з метою оцінки фінансового стану підприємства. Особливість ведення аналітичного обліку витрат обігу в тому, що за станом на кінець будь-якого звітного періоду на статтях витрат на придбання продукції, її доставку та доведення до придатного для реалізації стану мають залишатись суми витрат за розрахунком на залишок продукції. Витрати, що відносяться за розрахунком до реалізованої продукції, щомісячно списуються на збільшення собівартості реалізованої продукції, тобто на зменшення сум вказаних витрат [3, с.121].

Між видами продукції витрати на збут розподіляються:

1) пропорційно обсягам виробництва;

2) з встановленою базою розподілу (основна заробітна плата, прямі витрати).

А також рахунок 94 «Інші операційні витрати», на якому обліковуються витрати на дослідження та розробки; сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахувань до резерву сумнівних боргів; втрати від операційної курсової різниці та знецінення запасів; нестачі і втрати від псування цінностей; визнані штрафи, неустойки, пеня; витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення.

На інших рахунках класу 9 «Витрати діяльності» обліковують і накопичують інші витрати наростаючим підсумком з початку року. Сальдо кожного виду витрат використовується для заповнення квартальних Звітів про фінансові результати. Щомісяця або в кінці року заключним записом за рік інші витрати списуються на дебет відповідного субрахунку рахунку 79 «Фінансові результати». У зв'язку з тим, що протягом звітного року у квартальних Звітах про фінансові результати прибутки та збитки визначають оперативним без запису їх на бухгалтерських рахунках, вельми важливе значення має удосконалення аналітичного обліку цих витрат, оскільки необхідно вести підрахунки наростаючим підсумком з початку року.

Отже, можна зробити висновок, що невиробничі витрати мають специфічний характер. Необхідно слідкувати за процесом їх здійснення, а також удосконалювати підхід до обліку.

Список використаних джерел

1. *Голов С. Ф.* Фінансовий облік: Підручник для студ. вищ. навч. закл., напрям «Економіка і підприємництво», спец. «Облік і аудит». — К.: Лібра, 2005. — 976 с.
2. *Завгородний В. П.* Бухгалтерський учет в Україні. — К.: КНЭУ, 1999. — 584 с.
3. *Павлюк І. М.* Бухгалтерський облік основних господарських операцій на підприємствах і організаціях: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 308 с.
4. *Сопко В. В., Лузан Ю. Я. та ін.* Бухгалтерський фінансовий та внутрішньогосподарський облік в галузях системи переробної промисловості АПК (на основі національних стандартів). — К.: Фенікс, 2001. — 468 с.

О. П. Колісник, канд. екон. наук, доцент
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ ДЛЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО (УПРАВЛІНСЬКОГО) ОБЛІКУ НА ЗЕРНОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Практика організації внутрішньогосподарського (управлінського) обліку в країнах з розвинутою економікою передбачає різні варіанти класифікації витрат залежно від цільового призначення та напрямів обліку витрат. Під напрямом обліку витрат вважають